

For if he moved a carcass – ואינו מטמא אדם – דהא הסיט נבילה מטמא בגדים
He is מטמא clothes but he is not מטמא a person.

OVERVIEW

from מטמא אדם is מצורע בימי ספורו that we derive the rule that a רב אחדבוי told רב ששת the fact that he is מטמא בגדים in ספורו.¹ רב אחדבוי rejected this proof saying that רב בגדים שלא בחיבורין or אדם מטמא either is different from being טומאה בחבורים² רב proves his point (that טומאה בחבורין is different) for we find that one who is מטמא, [he and] his clothes become נבילה (through carrying it, for instance), a מסיט, however he cannot be מטמא an אדם [or other כלים/כלים]. There is a dispute between רש"י and תוספות regarding בחיבורין and what does this exclude, as well as the reading of the text in our גמרא.

לא³ משום דטומאה בחבורין שאני.⁴ -

טמא Is not [the reason] for this difference (that the clothes he is wearing become טומאות because טומאה בחבורין is different than other מטמא אדם וכלים) but he cannot be מטמא אדם וכלים (מטמא אדם וכלים) פירש הקונטרס דאינו מטמא אלא בגדים שהוא לבוש⁵ -

the מטמא is only מסיט נבילה that טומאה בחבורין explained רש"י that the clothes that he is wearing.

(טומאה בחיבורין) פירש"י disagrees with תוספות:

וקשה לרבינו יצחק בן מאיר דבתורת כהנים פרשת ויהי ביום השמיני⁶ -

- תו"כ פרשת ויהי ביום השמיני for פירש"י with ריב"ם And the מרבה⁷ שמטמא אפילו כלים (בחיבורים) אף על גב דלא שייך בהו לבישה -

It is evident that a מטמא even (בחיבורים) כלים, even though the idea of wearing כלים is not applicable; one does not wear כלים, and nevertheless the idea of מטמא כלים is -

¹ See בד"ה הואיל רש"י. Regarding the conclusion of ספורו, the פסוק in יד,ט states, ויקרא (מצורע) יד,ט, indicating that his clothes are טמא and therefore require במקוה (וכבס). (וכבס) טבילה במקוה

² טומאה בחבורים means the טומאה which is conveyed to items which are in contact with a person, who is at that moment in contact with a מטמא, דבר המטמא, which can be the person. According to רש"י it is limited to the clothes he is wearing while he is in contact with the מטמא.

³ The מאי טעמא לא, הגהות הב"ח amends this to read,

⁴ It seems that תוספות maintains that according to רש"י this line (מ"ט [לא-שאני]) appeared in the text of the גמרא.

⁵ According to רש"י, the מסיט נבילה (who is a טומאה) cannot be מטמא כלים or בגדים which he is not wearing even when he is still in contact with the נבילה; he can only be מטמא the clothes he is wearing.

⁶ "הנושא (נבלתם) יכבס בגדיו" -- מלמד שהנושא מטמא בגדים. מנין לעשות שאר כלים כבגדים? it states as follows: פרשתא ד' הלכה ט' תלמוד לומר "וטמא". יכול יטמא אדם וכלי חרס? תלמוד לומר 'בגד' - בגד הוא מטמא ואינו מטמא אדם וכלי חרס.

⁷ The הגהות הב"ח amends this to read, מוכח שמטמא אפילו כלים אע"ג, (the word בחיבורים is deleted).

ואינו ממעט מבגדיו⁸ אלא אדם וכלי חרס שנוגע בהן –

And the תו"כ does not exclude from the word בגדיו only a person or earthenware which the מסיט touches that he is not מטמא them (even while he is מסיט the תו"כ), but the תו"כ does not exclude that the מסיט is not מטמא כלים (or בגדים which he is not wearing) while he is ⁹מסיט –

תומאה בחיבורין מיעוט offers his view regarding the תוספות

אלא ודאי מטמא בגדים בשעה שמסיט אפילו אין לבוש בה¹⁰ –

But rather the מסיט is certainly מטמא בגדים (which he is contact with) at the time he is מסיט even if he is not wearing those clothes; it is only an אדם and כלי חרס that he is not מטמא.

תוספות proves his point:

וכן משמע מדקאמר אלא מעתה שרץ דמטמא אדם מנלן –

And this is also indicated in the גמרא, for since רב אחדבוי said to רב ששת ‘but ‘as of now’ I ask you from where do we derive that a שרץ is מטמא an אדם -

לאו משום דמטמא בגדים ¹¹ מטמא אדם נמי כולי –

Is it not because since a שרץ is מטמא בגדים it is also מטמא אדם, etc. -

ואי קרי חבורים בגדים שהוא לבוש מאי פריך משרץ דלא שייך ביה לבישה –

And if the term תבוּרִים means the clothes he is wearing, what is he asking from שָׂרָץ where the whole concept of wearing is not applicable, so -

התם ודאי ילפינן אדם מבגדים¹² —

There by שרץ we certainly can derive אדם from בגדים.

⁸ In כח יא, ויקרא the פסוק states בגדיו וטמא עד הערב; indicating that the נושא (who is a מסיט) is מטמא (only) the בגדים and no other things.

⁹ The מסיט is not מטמא any כלים ובגדים, even what he is wearing, once he is no longer מסיט (or in contact with) the אדם, since he is (only) a ראשון לטומאה, which can be מטמא אוכלין ומשקין, but not כלים ואדם.

¹⁰ The same will apply to a מצורע בימי ספורו that he is מטמא כלים; the query was only regarding אדם.

¹¹ We know that a שרץ is מטמא בגדים that it comes in contact with the פסוק is יא, לב in ויקרא (שמיני) states: [אֵלֶּה הַטְּמָאִים הַשְּׂרָצִים כֹּל הַנִּגְעָה בָהֶם טָמֵא עַד הָעֶרְבַּי. וְכֹל אֲשֶׁר יַפֵּל עָלָיו מִמֶּה בְּמָתָם יִטְמָא מִכָּל כְּלִי עֵץ אוֹ בָּגֶד אוֹ עוֹר אוֹ שֶׁקָּל כְּלִי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מֵלֶאכֶה בָּהֶם בַּיּוֹם וְשָׂמָּה עַד הָעֶרֶב וְטָהַר.]

12 רב אהרבי However rejects this from the fact that he is מטמא בגדים (meaning [according to רש"י] clothes that he is wearing) is different, as we see in his attempt to refute ר"ש. מטמא אדם (which he is wearing) and is not מטמא אדם (if not from the fact that the שרץ is בגדים (מטמא בגדים). If however according to רש"י that by טומאת בגדים (and מצורע) is referring to the clothes he is wearing, so what is ר"ש's argument. By שרץ we can derive טומאת אדם from טומאת בגדים, because the שרץ is wearing!! Rather it is discussing other clothing. Therefore once we know that שרץ can be מטמא בגדים (even שלא בחבורין) we can derive that it is also מטמא אדם. However by היסט (ומצורע) where we only speak of טומאה בחבורין (the clothes he is wearing), we cannot derive from this טומאת אדם, so what is the refutation of ר"ש!! See ד"ה בהדיא who acknowledges this difficulty.

In summation: According to רש"י only the בגדים which he is wearing and not (other בגדים or כלים and certainly not) an אדם. A מצורע בימי ספורו is certainly מטמא the בגדים he is wearing; the question of רב אחדבוי is from where we derive that he is also מטמא אדם (and בגדים which he is not wearing).

According to תוספות (כלי חרס besides) מטמא בגדים וכלים is מטמא נבילה a תוספות. A מצורע בימי ספורו is certainly מטמא בגדים וכלים; the question of רב אחדבוי is from where we derive אדם בימי ספורו.

גמרא offers an alternate explanation and reading¹³ of the גמרא:

ונראה לרבינו יצחק בן מאיר דלא גרס¹⁴ בחבורים אלא הכי גרס ודילמא טומאת בגדים שאני –
And it is the view of the ריב"ם that the text does not read 'ודילמא טומאה] בחבורים
'[שאני], but rather this is the correct reading, 'ודילמא טומאת בגדים שאני', [and
perhaps the טומאה of clothes is different from טומאת אדם (but no mention is made of
and רב אחדבוי continues -

תדע דהא מסיט נבלה דמטמא בגדים ואינו מטמא אדם –
You can know that מטמא בגדים is different, because a מסיט נבילה is different, because a מטמא אדם is not מטמא אדם –

ולא גרסינן¹⁵ מאי טעמא לאו משום דטומאה בחבורים שאני –
And the text does not continue with [what is the reason מ"ט לאו משום דטומאה בחבורים שאני
טומאה מטמא אדם, is it not because מטמא בגדים is מטמא נבילה
is different], we are not rebuttal - רב אחדבוי's that at the conclusion of גורס –

דלא מהדר אלא שיש חילוק בין טומאת בגדים לטומאת אדם¹⁶ –
טומאת בגדים was merely that there is a difference between רב אחדבוי's reply
and טומאת אדם –

וכן משמע דאיהו גופיה לא קא מיבעיא ליה אם מטמא בגדים וכלים במגע¹⁷ אלא אדם בעי:
And this (that a מצורע (מסיט) is מטמא בגדים וכלים (and a מצורע) is also indicated in our
מטמא בגדים is מצורע בימי ספורו a himself did not query whether רב אחדבוי, גמרא
and כלים by touching them but rather he only queried regarding a person.

¹³ According to תוספות that אדם בימי ספורו is מטמא all בגדים, what is the meaning of רב אחדבוי's retort ודילמא טומאה, what difference is there between touching בגדים (which he is not wearing) and touching a person.

¹⁴ The הגהות הב"ח amends this to read, גרס ודילמא טומאה בחבורים שאני אלא.

¹⁵ See footnote # 4.

¹⁶ אדם בחבורין but not an מטמא בגדים וכלים בחבורין is מטמא נבילה A.

¹⁷ According to רש"י that we only know for certain that אדם בימי ספורו is מטמא, but not other בגדים שלבוש בהן, why did רב אחדבוי query how we know that he is מטמא אדם, why did he not include in his query how do we know that he is מטמא אדם וכלים (see 'Thinking it over'). This proves תוספות view that there is no question that he is מטמא בגדים וכלים the only question was regarding אדם.

SUMMARY

גמרא	רש"י	תוספות
רב אחדבוי בעי - מנין למצורע בימי ספורו שמטמא אדם	ודאי שמטמא בגדיו שלבוש בהן רק מניין שמטמא אדם	ודאי שמטמא בגדים וכלים רק מניין שמטמא אדם
רב ששת פושט - הואיל ומטמא בגדים מטמא אדם	מאחר שמטמא בגדים שלבוש בהן לכן מטמא אדם	מאחר שמטמא בגדים (וכלים) בטח שמטמא אדם
רב אחדבוי מקשה - דלמא טומאה בחבורים שאני (רש"י), דלמא טומאת בגדים שאני (תוספות)	הוא מטמא רק בגדים שלבוש בהם ואין ללמוד אדם מהם	אולי בגדים שונה מאדם
ר"א אחדבוי מביא ראיה - דהא הסיט נבילה שמטמא בגדים ואינו מטמא אדם [מ"ט לאו משום דטומאה בחבורין שאני] (רש"י)	מסיט נבילה רק מטמא בגדים שהוא לבוש בהן ואינו מטמא (שאר בגדים וכלים וכן) אדם ואולי כמו"כ בימי ספורו של מצורע	מסיט נבילה רק מטמא בגדים וכלים (לבד כלי חרס) בחבורין ואינו מטמא אדם בחבורין ואולי כמו"כ מצורע בימי ספורו.

THINKING IT OVER

Can we differentiate (according to רש"י) that by היסט נבילה there is a difference between the clothing which he is wearing (that the מסיט is מחבורין) and בגדים which he is not wearing (which he is not מחבורין); however by מצורע where he is wearing there is no difference (according to רב ששת)¹⁸ between the clothes he is wearing and the clothes he is not wearing (they are both טמא)?¹⁹

¹⁸ See footnote # 17.

¹⁹ See מטה יוסף אות רכד and שיטה מקובצת בשם הרא"ש.